

Verslagen en mededelingen van de Koninklijke Academie voor Nederlandse taal- en letterkunde, 1987, p. 363-364

Vergaderingen van 18 februari 1987

In memoriam P.G. Buckinx
door R. De Belser
Voorzitter van de Academie

Dit jaar is voor ons Genootschap helaas halfstok begonnen. In de afgelopen weken werden wij, zoals u weet, door het verlies van twee trouwe academiëleden getroffen.

Op 21 januari is ons alom geacht en gewaardeerd medelid Pieter Geert Buckinx ons in de leeftijd van 83 jaar, op de drempel van zijn 84ste, ontvallen.

Ruim 8 jaar geleden sprak Buckinx, die toen voorzitter was, vanop deze plaats een In Memoriam Johan Daisne uit, die hij 'een fijngevoelig man en een innemend collega' noemde. Ik meen te mogen zeggen dat deze steeds zeldzamer menselijke eigenschappen, naast vele andere, zeer zeker ook op hem toepasselijk waren. Velen onder ons zullen zich Buckinx blijven herinneren als een innige, weemoedige, naar schoonheid en onthechting hunkerende natuur, een tedere belijder van een spiritualistische wereldbeschouwing die zijn poëzie, ondanks zijn zintuiglijke verbondenheid met het leven, meermaals boven de zinnelijke wereld verheft. Vooral in zijn rijpere bundels *De vleugelen van Icarus* en *De verzoeking der armoede* ontstijgt hij, zoals Bernard Kemp terecht deed opmerken, 'zijn ambivalente verhouding tot de aardse weelde in een verlangen naar een bovenzinnelijke wereld, die als een belofte en een remedie achter de ontgoochelende dingen staat'.

Pieter Geert Buckinx laat ons een indrukwekkend poëtisch oeuvre na, dat zich door zijn authenticiteit, zijn tijdloosheid en zijn lyrische bewogenheid ook in de bloemlezingen van de toekomstige generaties zal blijken te zullen handhaven. In het cenakel van *Dietsche Warande en Belfort*, waarvan hij in 1939 redacteur was geworden, mag hij samen met Albert Westerlinck en René Lissens gelden als een van de bezielers en mentors van het naoorlogse, christelijk-humanistisch reveil in Vlaanderen.

Niet weinige jongere dichters, voornamelijk onder zijn geloofsgenoten, hebben tegen hem opgekeken en werden door hem beïnvloed. Ook als essayist, o.a. van een opmerkelijke studie over 'De moderne Vlaamse poëzie', genoot hij in brede kringen zeer veel waardering. Op het eind van zijn leven, in 1983, werd hem als een veel te late officiële erkenning van zijn begenadigd dichterschap de Driejaarlijkse staatsprijs voor Poëzie toegekend.

Waarde collega's, in de overweging dat men de ziel van een dichter en de menselijke waarden die hij belijdt het zuiverst kan beluisteren in zijn grootste scheppende momenten, wil ik u het korte, ontroerende gedicht 'Gebet' uit *De verzoeking der armoede* voorlezen, een mooi geslepen juweel dat overigens tijdens de uitvaartdienst in Kortesseem door het petekind van de dichter op zo'n aangrijpende manier werd voorgedragen:

Geef in het voorjaar mij de stem der goden,
en in de zomer 't helder vogellied,
en in de herfst de bloemen voor mijn doden,
en in de winter 't vuur voor mijn verdriet,
want wie het vuur en het verdriet versmaden,
en wie het leven hier op aard verraden,
verdienen ook de hemel niet.

Ik ben ervan overtuigd dat Buckinx, ook in de letteren, de hemel verdiend heeft en dat de hem gegeven stem der goden in alle seizoenen hoorbaar zal blijven.

Mag ik u dan nu, collega's, om een ogenblik stilte verzoeken ter nagedachtenis van deze uitzonderlijk begaafde sterveling?